

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს

სკოპინგის დასკვნა № 29

16.04.2020

საერთო მონაცემები:

საქმიანობის დასახელება: თევზსაშენი ტბორების ექსპლუატაცია

დაგეგმილი საქმიანობის განმახორციელებელი: ი/მ „გიორგი ბაკაშვილი“

დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელების ადგილი: სიღნაღის მუნიციპალიტეტი, სოფ. ვაქირი

განაცხადის შემოსვლის თარიღი: 12.02.2020

მონაცემები სკოპინგის ანგარიშის შემდგენლის შესახებ: ი/მ „გიორგი ბაკაშვილი“

ძირითადი საპროექტო მონაცემები:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში ი/მ „გიორგი ბაკაშვილის“ მიერ წარმოდგენილია სიღნაღის მუნიციპალიტეტში, სოფ. ვაქირში არსებული თევზსაშენი ტბორების ექსპლუატაციის პროექტის სკოპინგის ანგარიში.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, თევზსაშენი ტბორები მდებარეობს სიღნაღის მუნიციპალიტეტში, სოფ. ვაქირში არსებულ 123292 მ² ფართობის მქონე მიწის ნაკვეთზე (საკადასტრო კოდი: 56.2.43.31), რომელიც 2018 წლიდან ი/მ გიორგი ბაკაშვილის საკუთრებაშია. სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, აღნიშნული ტბორები მოწყობილი იქნა 1980-იან წლებში. ტერიტორიას აღმოსავლეთის მხრიდან ესაზღვრება მდ. ალაზანი, ჩრდილოეთის და დასავლეთის მხრიდან თევზსაშენი სატბორე მეურნეობები, ხოლო სამხრეთის მხრიდან სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთები. უახლოესი დასახლებული პუნქტი (სოფ. ჰერეთის კარი) თევზსაშენი ტბორებიდან მდებარეობს დაახლოებით 3,5 კმ-ის დაშორებით.

თევზსაშენი მეურნეობა მოიცავს ერთ მცირე ზომის და ორ დიდ ტბორს. წყლით მაქსიმალური შევსების პერიოდში მცირე ზომის ტბორის სარკის ზედაპირის ფართობი შეადგენს 0,9 ჰექტარს, ხოლო დიდი ტბორების ჯამური ფართობია 9 ჰა. (5,6 ჰა და 3,4 ჰა). წყლით დაკავებული ტერიტორიის ჯამური ფართობია 9.9 ჰა. თითოეული ტბორის საშუალო სიღრმეა 1.5 მ, ხოლო მაქსიმალური სიღრმე - 2 მ. ტბორებში წყლის დონის მერყეობა დაკავშირებულია წყალსატევის შევსების ინტენსიურობასთან და ატმოსფერულ პროცესებთან. ტერიტორიაზე არსებული წყლის მოცულობა ტბორების საშუალო სიღრმის (1,5 მ) გათვალისწინებით შეადგენს 150 000 მ³-ს.

სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, პატარა ტბორები ძირითადად გამოიყენება: თევზის ტოფობისთვის (საქვირითოდ) და ლიფსიტების დროებით გასაშვებად, ხოლო დიდი ტბორები სანასუქე დანიშნულებისაა. თევზსაშენ მეურნეობაში დაგეგმილია წელიწადში 18 ტ. თევზის პროდუქტის წარმოება. ტბორები გამოიყენებულია შემდეგი სახეობის თევზის გამრავლებისთვის: სქელშუბლა (*Hypophthalmichthys Molitrix*), თეთრი ამური (*Ctenopharyngodon Idella*) და კობრი (ქერცლოვანი და სარკისებრი ფორმა - *Cyprinus carpio Linnaeus*). წარმოდგენილი ინფორმაციის თანახმად, ტბორებში არ დაფიქსირებულა წითელი ნუსხით დაცული თევზის სახეობები. მათი აღმოჩენის შემთხვევაში მოხდება საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული ღონისძიებების გატარება.

თევზსაშენი ტბორების წყალამომარაგებისათვის წყალაღება ხდება ტბორის მიმდებარედ არსებული ნაჟური წყლების არხიდან (GPS კოორდინატები: X - 589510; Y - 4613506). წყალაღების წერტილიდან, თევზსაშენ ტბორებამდე წყლის მიწოდება ხდება 730 მეტრის სიგრძის არხით (სიგანე - 1.30 მ; სიღრმე - 0.35 მ; ხარჯი - 40 ლ/წმ). აღნიშნულ არხზე მოწყობილია წყლის დონის დასარეგულირებელი მეტალის ფარი, რომელიც აღებული წყლის ხარჯის კონტროლისთვის გამოიყენება. ტერიტორიაზე არსებულ ტბორებს შორის მოწყობილია შიდა არხები და მიწაყრილები, რომლის საშუალებით ხდება ტბორებში შემოსული წყლის განაწილება. ტბორებიდან წყლის გადინება ხდება ხელოვნური არხის მეშვეობით, რომელიც უერთდება მდ. ალაზნისკენ მიმავალ ბუნებრივ არხებს.

ტერიტორიაზე დასაქმებული პერსონალისთვის სასმელ-სამეურნეო დანიშნულებით გამოიყენება ბუტილირებული წყალი. სამეურნეო-ფეკალური ჩამდინარე წყლების მართვისთვის ტერიტორიაზე მოწყობილია 5 მ³ მოცულობის საასენიზაციო ორმო.

თევზსაშენი ტბორის ექსპლუატაციის ეტაპზე წარმოიქმნება მცირე რაოდენობით საყოფაცხოვრებო ნარჩენები, რომლის შეგროვება ხდება შესაბამის კონტეინერებში. ტერიტორიიდან საყოფაცხოვრებო ნარჩენების გატანას უზრუნველყოფს მუნიციპალური დასუფთავების სამსახური. ასევე, ტერიტორიაზე შესაძლოა წარმოიქმნას სამშენებლო ინერტული მასალები და სახიფათო ნარჩენები (ობიექტის გარემონტების და ტექნიკური მომსახურების უზრუნველყოფის შემთხვევაში). აღნიშნული სახის ნარჩენების მართვა განხორციელდება საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული ნორმების დაცვით.

თევზსაშენი ტბორების ექსპლუატაციის პერიოდში ნიადაგის დაბინძურება შესაძლოა გამოიწვიოს ნარჩენების არასწორმა მართვამ ან/და ნავთობპროდუქტების შემთხვევითმა დაღვრამ. თევზსაშენი ტბორის ტერიტორიაზე ინახება 20-დან 100 ლიტრამდე საწვავი, რომელიც განთავსებულია სასაწყობე შენობაში. თევზსაშენი ტბორების ექსპლუატაციისას ნიადაგის მნიშვნელოვანი დაბინძურება მოსალოდნელი არ არის.

თევზსაშენი ტბორების ექსპლუატაცია ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებების გაფრქვევასა და ხმაურის გავრცელებას არ უკავშირდება.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, 2020 წლის 10 მარტს, სიღნაღის მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციული ერთეულის შენობაში სამინისტროს ორგანიზებით გაიმართა სკოპინგის ანგარიშის საჯარო განხილვა, რომელსაც ესწრებოდნენ სიღნაღის მუნიციპალიტეტის წარმომადგენლები და ი/მ გიორგი ბაკაშვილი. საჯარო განხილვაზე აღნიშნულ პროექტთან დაკავშირებით საზოგადოების მხრიდან შენიშვნები

და მოსაზრებები არ გამოთქმულა. ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, სამინისტროში წერილობითი შენიშვნები არ წარმოდგენილა.

სკოპინგის პროცედურის შედეგად განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი და გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესასწავლი ზემოქმედებები.

გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი

1. **გზშ-ის ანგარიში უნდა მოიცავდეს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მესამე ნაწილით დადგენილ ინფორმაციას;
2. **გზშ-ის ანგარიშს უნდა დაერთოს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მეოთხე ნაწილით განსაზღვრული დოკუმენტაცია;
3. **გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი** უნდა იყოს სკოპინგის ანგარიშში მითითებული (განსაზღვრული, ჩასატარებელი) კვლევების შედეგები, მოპოვებული და შესწავლილი ინფორმაცია, გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესწავლილი ზემოქმედებები და შესაბამისი შემცირების/შერბილების ღონისძიებები;
- 3.1 **გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-10 მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად გზშ-ის ანგარიში ხელმოწერილი უნდა იყოს იმ პირის/პირების მიერ, რომელიც/რომლებიც მონაწილეობდა/მონაწილეობდნენ მის მომზადებაში, მათ შორის, კონსულტანტის მიერ.**
4. **გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს:**
 - საქმიანობის აღწერა;
 - საქმიანობის განხორციელების ადგილის GPS კოორდინატები და Shape ფაილები;
 - დეტალური ინფორმაცია საქმიანობის განხორციელების ადგილის შესახებ (მანძილი უახლოეს მოსახლემდე, მდინარემდე, ცენტრალურ გზამდე და მიმდებარე ტერიტორიაზე არსებულ ტბორებამდე);
 - დეტალური ინფორმაცია თევზსაშენი ტბორების წყალმომარაგების შესახებ, სადაც დაზუსტებული იქნება თუ რა სახის წყლებით (ზედაპირული თუ მიწისქვეშა) ხდება ტბორების მომარაგება. ასევე წარმოდგენილი უნდა იქნეს ინფორმაცია წყალაღებისათვის გამოყენებული „ნაჟური წყლების არხის“ მფლობელის თაობაზე და ამ მფლობელთან შეთანხმების დამადასტურებელი დოკუმენტაცია.
 - წყალაღების წერტილის GPS კოორდინატები და Shape ფაილები;
 - ტბორებიდან გამავალი წყლის შესახებ დეტალური ინფორმაცია, სავარაუდო მოცულობა, მართვის პირობები, წყლის გადინების წერტილის GPS კოორდინატები;
 - სკოპინგის ანგარიშში წარმოდგენილია, რომ ტბორებიდან წყლის გადინება ხდება ხელოვნური არხის მეშვეობით, რომელიც უერთდება ალაზნის ჭალებში მდებარე მდ. ალაზნისაკენ მიმავალ ბუნებრივ არხებს. გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს აღნიშნული არხის შესახებ დეტალური ინფორმაცია. იმ შემთხვევაში, თუ ზემოაღნიშნული არხი წარმოადგენს ტბორის შემადგენელ ნაწილს, საიდანაც წყალი ჩაედინება ზედაპირული წყლის ობიექტში (მდ. ალაზანი), გზშ-ის ანგარიშს

თან უნდა დაერთოს ზედაპირულ წყლის ობიექტებში ჩამდინარე წყლებთან ერთად ჩაშვებულ დამაბინძურებელ ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები ჩაშვების (ზდჩ) ნორმების პროექტი;

- ნავთობპროდუქტების შესანახი საწყობის სითხეგაუმტარი ფენით დაფარვის საკითხები;

4.1 საპროექტო დერეფანში ჩასატარებელი გეოლოგიური კვლევების ანალიზი:

- გარემოს ფონური მდგომარეობის აღწერა: რელიეფი (გეომორფოლოგია); გეოლოგიური აგებულება, ტექტონიკა, სეისმური პირობები, ჰიდროლოგიური პირობები, საინჟინრო-გეოლოგიური პირობები;
- საშიში გეოლოგიური პროცესების შესაძლო გააქტიურების განსაზღვრა ტბორის ექსპლუატაციის პერიოდში, დამცავი ღონისძიებების მითითებით;
- გეოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედება და არსებობის შემთხვევაში შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;

4.2 ჰიდროლოგიური კვლევის ანგარიში, რომელიც უნდა მოიცავდეს შემდეგს:

- მდინარე ალაზნის ჰიდროლოგია;
- მდინარე ალაზნის წყლის რეჟიმი, მაქსიმალური დონე და ხარჯი;

4.3 ბიოლოგიური გარემო: საპროექტო ტერიტორიის ფლორისა და მცენარეული საფარის დეტალური აღწერა; საქართველოს იმჰიათი და წითელი ნუსხის სახეობები, რომლებიც გვხვდება საპროექტო ტერიტორიაზე; ხმელეთის ფაუნა; საპროექტო ტერიტორიაზე გავრცელებული საქართველოს წითელ ნუსხაში შეტანილი ცხოველთა სახეობები;

- ბიოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედება;
- მცენარეულ საფარსა და ჰაბიტატების მთლიანობაზე ზემოქმედება, ცხოველთა სამყაროზე ზემოქმედება (მათ შორის „წითელი ნუსხით“ დაცულ სახეობებზე) და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;

5. გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისათვის და პროექტის განხორციელების შედეგად მოსალოდნელი ზემოქმედებების შეჯამება, მათ შორის:

- ზემოქმედება ატმოსფერულ ჰაერზე;
- ზემოქმედება ნიადაგის ნაყოფიერ ფენაზე;
- ხმაურის გავრცელება და მოსალოდნელი ზემოქმედება ექსპლუატაციის ეტაპზე;
- ზემოქმედება გრუნტის/მიწისქვეშა წყლებზე და შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება ზედაპირულ წყლებზე, ზედაპირული წყლების დაბინძურების რისკი და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ნარჩენების მართვის საკითხები, ნარჩენების წარმოქმნით მოსალოდნელი ზემოქმედება;
- ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე, ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკები და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება ისტორიულ-კულტურულ და არქეოლოგიურ ძეგლებზე;
- განსახორციელებელი შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმა;
- თევზსაშენ ტბორებში წყლის ხარისხის მონიტორინგთან დაკავშირებული ინფორმაცია;
- ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმა;

- განსახორციელებელი გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა-გრაფიკი;
- შესაძლო კუმულაციური ზემოქმედების შეფასება;
- გზშ-ის ფარგლებში შემუშავებული ძირითადი დასკვნები და საქმიანობის პროცესში განსახორციელებელი ძირითადი ღონისძიებები;

გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს ინფორმაცია სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული საკითხების შესაბამისად (ერთიანი ცხრილის სახით).

დასკვნითი ნაწილი:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით სამინისტროში ი/მ გიორგი ბაკაშვილის მიერ წარმოდგენილ თევზსაშენი ტბორების ექსპლუატაციის პროექტზე სავალდებულოა გზშ-ის ანგარიში მომზადდეს წინამდებარე სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული კვლევების, მოსაპოვებელი/შესასწავლი ინფორმაციისა და წარმოსადგენი დოკუმენტაციის მიხედვით.